

Seat No. : _____

ND-120

November-2018

M.A., Sem.-III

501 : Psychology

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) મનોવિજ્ઞાનની પાયાની સમસ્યાઓ તરીકે મન વિરુદ્ધ શરીર અને આત્મનિષ્ઠા વિરુદ્ધ વસ્તુનિષ્ઠાની સમજૂતી આપો. 14
- અથવા**
- (1) કાર્યવાદનાં કોઈપણ બે સિદ્ધાંતો સમજાવો. 7
- (2) રચનાવાદનાં મનોવિજ્ઞાનમાં ટીચનરનું પ્રદાન વર્ણવો. 7
- (B) એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર) 4
- (1) સંપ્રદાય એટલે શું ?
- (2) સંપ્રદાયનાં પ્રકારો કેટલા છે ? કયાં-કયાં ?
- (3) રચનાવાદની સ્થાપના કોણે કરી ?
- (4) શિકાગોનાં કાર્યવાદીઓનાં નામ આપો.
- (5) કોલંબિયન કાર્યવાદીઓનાં નામ આપો.
- (6) કાર્યવાદની કોઈ એક ટીકા લખો.
2. (A) ઉદ્દીપક-પ્રતિક્રિયા મનોવિજ્ઞાનમાં પાવલોવનું પ્રદાન ચર્ચો. 14
- અથવા**
- (1) થોર્નડાઈકનાં શિક્ષણનાં નિયમો વર્ણવો. 7
- (2) થોર્નડાઈકનો અનુબંધવાદનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 7
- (B) એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો : (ગમે તે ચાર) 4
- (1) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન એટલે શું ?
- (2) સામાન્યીકરણ એટલે શું ?
- (3) વિલોપન એટલે શું ?
- (4) થોર્નડાઈકે બુદ્ધિનાં કયાં ત્રણ પ્રકાર આપ્યા છે ?
- (5) અભિસંધિત ઉદ્દીપકનું ઉદાહરણ આપો.
- (6) અનુબંધવાદની કોઈ એક ટીકા લખો.

3. (A) વોટસનનાં વર્તનવાદની ગૌણ વિશેષતાઓમાંથી ભાષાવિકાસ અને વિચારક્રિયાની સમજૂતી આપો. 14
- અથવા**
- (1) મનોવિજ્ઞાનમાં સ્કિનરનું પ્રદાન ચર્ચો. 7
- (2) ટોલમેનનો શિક્ષણ સિદ્ધાંત ચર્ચો. 7
- (B) એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) વર્તનવાદની પદ્ધતિઓનાં નામ લખો.
- (2) મધ્યવર્તી પરિવર્ત્યોનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
- (3) વોટસનનાં પ્રાયોગિક કાર્યક્રમનાં નામ લખો.
- (4) ગ્રંથિના સિદ્ધાંતની કોઈપણ એક ટીકા લખો.
- (5) આંશિક પ્રબલન એટલે શું ?
4. (A) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સંગઠનનાં નિયમોની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. 14
- અથવા**
- (1) સમષ્ટિવાદી મનોવૈજ્ઞાનિક તરીકે કર્ટકોફ્કાનું પ્રદાન વર્ણવો. 7
- (2) કર્ટલ્યૂઈનનો જીવન અવકાશનો સિદ્ધાંત વર્ણવો. 7
- (B) એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (1) સમષ્ટિવાદ એટલે શું ?
- (2) આંતરસૂઝ દ્વારા શિક્ષણનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
- (3) બેવડો ઉપાગમન — પરિહરણ સંઘર્ષ એટલે શું ?
- (4) કર્ટલ્યૂઈનનાં ક્ષેત્રસિદ્ધાંતમાં કઈ ત્રણ બાબતો છે ?
- (5) કર્ટલ્યૂઈનનાં ક્ષેત્રસિદ્ધાંતની કોઈ એક ટીકા લખો.
-

Seat No. : _____

ND-120

November-2018

M.A., Sem.-III

501 : Psychology

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain mind v/s body and subjectivism v/s objectivism as basic issues of Psychology. **14**

OR

- (1) Explain any two principles of functionalism. **7**

- (2) Describe the contribution of Tichener in structural Psychology. **7**

- (B) Answer in one or two lines. (any **four**) **4**

- (1) What is system ?

- (2) What are kinds of systems ? Which is ?

- (3) Who established structuralism ?

- (4) Give the name of Chicago functionalism.

- (5) Give the name of Columbian functionalism.

- (6) Write any one criticism of functionalism.

2. (A) Discuss contribution of Pavlov's in stimulus and response psychology. **14**

OR

- (1) Describe laws of learning to Thorndike. **7**

- (2) Discuss the theory of Thorndike's connectionism. **7**

- (B) Answer in one or two lines : (any **four**) **4**

- (1) What is classical conditioning ?

- (2) What is Generalization ?

- (3) What is Extinction ?

- (4) Which are three types of Intelligence given by Thorndike ?

- (5) Give the example of condition stimulus.

- (6) Write any one criticism of connectionism.

3. (A) Explain language development and thinking the secondary features of Watson's behaviorism. 14

OR

- (1) Describe the contribution of Skinner in Psychology. 7
- (2) Discuss the theory of learning of Tolman. 7
- (B) Answer in one or two lines : (any **three**) 3
- (1) Write the name of methods of behaviorism.
- (2) Who gave the concept of intervening variable ?
- (3) Give the name of experimental programme conducted by Watson.
- (4) Write any one criticism of Guthrie theory.
- (5) What is partial reinforcement ?

4. (A) Explain in detail the principles of perceptual organizational. 14

OR

- (1) Describe the contribution of Kurt Kafka as a Gestalt Psychology. 7
- (2) Describe the Kurt Lewin's concept of life space. 7
- (B) Answer in one or two lines : (any **three**) 3
- (1) What is Gestalt Psychology ?
- (2) Who gave the concept of learning by insight ?
- (3) What is double approach – avoidance conflict ?
- (4) Which is the three aspect of Kurt Lewin's field theory ?
- (5) Give any one criticism of Kurt Lewin's field theory.
-